

Norge trenger bonden

Appell, Oslo 8.april 2015

I dag har vi muligheten i den store Bondetesten, til å finne vår indre bonde. Min mulighet kom for fem år siden. Valget var tatt allerede som fireåring. Jeg ville bli matprodusent. Jeg ville bli en brikke i puslespillet «Det norske landbruket». Sammen med 42 000 andre bønder er jeg i dag en av de viktigste samfunnsbidragsyterne som finnes i dette landet. Det har vært et verdivalg, og av og til føles det som ren idealisme.

I generasjoner har spørsmålet reist seg: Skal vi tørre å investere tid, penger og ressurser på disse små, grønne myrområdene i Bergen? Svaret har de siste 400 år vært et mer eller mindre rungende JA hos oss. Maten må produseres der jorda er. Der beitene er. Og der finner vi også bonden og folket. De som har behov for mat. Slik har de store byene vokst seg frem, bokstavelig talt midt i matfatet.

I puslespillet vil nok mange se på meg som en relativt liten brikke. Men er det ikke sånn at også de små brikkene trengs for at puslespillet skal være komplett? Er det bare jeg som irriterer meg over manglende brikker i et puslespill?

Jeg med mine sauer er både GMO-fri og bortimot antibiotika-fri, akkurat som resten av landbruket vi finne i Norge. Til tross for ulike størrelser på brukene, dyrene og bøndene. Det er jo nettopp *mangfoldet* som utgjør ryggraden i det norske landbruket.

For meg har det alltid vært viktig med forutsigbarhet. Og det er når det kommer til forutsigbarhet at fireåringen i meg springer ut i full blomst. Gjerne høylytt, og med armer og bein i bevegelse:

- Jeg, matprodusenten, *trenger* gode rammevilkår. Ikke de vilkår som passer politikerne best, men det norske landbruket, og den norske bonden. Meg.

Jeg trenger markedsregulering, konsesjonslov og prisregulering. *Jeg* sitter ikke på kapitalen. Jeg sitter på kunnskap om min gård, og ressursene min drift skal tilpasses.

Det sier seg selv at oppheving av konsesjonsloven, og et frislipp av pris sterkest vil ramme meg – den bynære bonden med 100 daa matjord, en verditakst på 5 millioner, og kapitalistene utenfor stuevinduet.

Høyere pris på matjorda styrker ikke jordvernet!
Det blir gjort ved lov, ikke med pris!

- Jeg *må ha* investeringsvirkemidler. Skal matproduksjonen være effektiv, rasjonell og samtidig øke må driftsapparatene våre fornyes. Da må det investeres!
- Og så *kan jeg gi* matproduksjon høstet på de ressursene som er tilgjengelig. Noe som igjen øker både matproduksjon og selvforsyningen vår.
Se på det på denne måten: Tenk om vi hadde hatt et velfungerende vannkraftverk, men valgte å slippe vannet rett ut i havet uten å ha det innom kraftverket? Like dumt vil det være å ha et landbruk som *ikke* høster av ressursene som dette langstrakte landet har å by på.

Puslebrikken Bodhild (med et snev av fireårstrass som ikke går over med det første), er en brikke i et bilde som viser oss at Norge fortsatt trenger bonden.

For folket trenger fortsatt mat, og puslespillet er ikke komplett uten alle brikkene!